

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.074/2024/5-II. szám

A felperes:

felperes neve (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Petrovszki Edit kamarai jogtanácsos (jogtanácsos címe)

Az alperes:

alperes neve (alperes lakcíme)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szabó Ervin ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Felszámolási eljárásban meg nem térült követelés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 12.P.20.188/2023/7.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 12.P.20.188/2023/8.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 18 000 (tizennyolcezer) forint másodfokú perkoltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára – 641 016 (hatszáznegyvenegyezer-tizenhat) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az alperes a adós Kft. „f.a.” (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt.
- [2] Az adós felszámolását a Gyulai Törvényszék 14.Fpk.../.../ 5. számú végzésével rendelte el, a felszámolás kezdő időpontja 2022. július 28. napja.
- [3] Az adós elleni felszámolási eljárásban a felperes 8 612 706 forint összegű hitelezői igényt jelentett be, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett.
- [4] Az adós felszámolási eljárását a Gyulai Törvényszék 14.Fpk.../.../16. számú végzésével befejezetté nyilvánította, az adóst megszüntette és elrendelte a cégjegyzékből való törlését. Megállapította, a hitelezői igények kielégítésére rendelkezésre álló vagyon nincs.
- [5] A felszámolási eljárás jogerős befejezéséről hozott határozat cégközlönyben való közzétételének időpontja 2023. április 1. napja.
- [6] Az elsőfokú bíróság a 2023. június 7. napján jogerőre emelkedett 14.P.20.042/2023/5. számú bírósági meghagyásában megállapította, hogy az alperes mint az

adós volt vezető tisztségviselője az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel 12 481 642 forint összegben megghiúsította a hitelezők követeléseinek kielégítését.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében kérte, a bíróság kötelezze az alperest 8 612 700 forint megfizetésére. Érvényesíteni kívánt jogként a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (11) bekezdését jelölte meg. Előadta, jogerős bírósági meghagyás megállapította, hogy az alperes mint az adós volt vezető tisztségviselője az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel 12 481 642 forint összegben megghiúsította a hitelezők követeléseinek kielégítését. Az adós felszámolási eljárásra befejeződött, azonban a bejelentett és nyilvántartásba vett 8 612 706 forint összegű hitelezői igénye nem térült meg.

[8] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a jogerős bírósági meghagyással a vele szembeni követelés jogerősen elbírálásra került, így a keresetlevelet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján vissza kellett volna utasítani. Hivatkozott arra, nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy felismerte az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét, mint ahogyan az sem, hogy a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el. Utalt arra, betegségéből eredően a saját egészségügyi állapotával volt elfoglalva, és nem állt szándékában a cég tönkretétele és a hitelezői követelések kielégítésének megghiúsulása.

Az elsőfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 8 612 706 forintot. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 430 635 forint perköltséget és az államnak 516 762 forint eljárási illetéket.

[10] Határozatának indokolása szerint a vezető által a hitelezőknek okozott kárt „kétlépcsős” perben lehet érvényesíteni. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti „első lépcsős” megállapítási pernél egy olyan speciális perről van szó, amelynek megindítására mind az adós felszámolója, mind az adós hitelezői jogosultak. Amennyiben egy hitelező indítja a megállapítási pert, annak eljárásjogi célját, lényegét tekintve egyfajta „perbizomány” jön létre, mivel ő ilyen esetben a további hitelezők érdekében is perel. A vezető tisztségviselő helytállási kötelezettségének jogerős ítélettel történő megállapítása esetén ugyanis utóbb a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése alapján a „második lépcsős” marasztalási per megindítására bármely hitelező keresetet terjeszthet elő, a felszámolás során kielégítetlenül maradt követelésének érvényesítése érdekében. A vezetői felelősséget megállapító döntésnek így a jelen pertől eltérő a tárgya és a jogalapja, amely miatt nem találta alkalmazhatónak a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontját.

[11] Kifejtette, a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási perben nem lehet vizsgálni azt, hogy az alperes nem ismerte fel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, és azt sem, hogy a vezetési feladatait a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta-e el. A vezetői felelősséggel kapcsolatos kétlépcsős igényérvényesítés jelentősége ugyanis az, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben történik a vezető felelősségének megállapítása, így a fenti körülmények elbírálása. A megállapítási perben hozott határozat anyagi jogerő hatása miatt a későbbiekben ezek már nem vitathatók. A marasztalási perben ezért kizárólag az vizsgálható és vizsgálandó, hogy az adós vagyonából ki nem elégíthető és a marasztalási per tárgyává tett felperesi hitelezői igények együttes összege meghaladja-e a megállapítási perben meghatározott összeget. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a marasztalási per feltételei fennállnak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[12] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, nem állapítható meg, hogy felismerte volna az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét, és az sem, hogy az ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el. Hivatkozott arra, súlyos betegsége miatt képtelen volt az adós működtetésére. Előadta, az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait változatlanul fenntartja.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Kiemelte, a vezetői felelősség jogerős megállapítására figyelemmel jelen eljárásban nem vizsgálható a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének ténye, mint ahogyan az sem, hogy az alperes a vezetési feladatait a hitelezők érdekeinek megfelelően látta-e el. Ezeket a kérdéseket ugyanis a bíróság a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási per előzményét képező, Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben vizsgálja.

Az ítéltábla döntésének indokai

[14] A fellebbezés alaptalan.

[15] Mindenekelőtt az ítéltábla az alperes fellebbezésének az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatai fenntartására irányuló hivatkozása kapcsán az alábbiakra mutat rá. A másodfokú bíróság eljárása nem az elsőfokú eljárás megismétlése, a fellebbezésnek ezért szükségszerű tartalmát képezik a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában előírtak is, így azoknak az indokoknak a megjelölése, amely miatt a fél az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését kéri. A másodfokú eljárás célja ugyanis az elsőfokú eljárásban esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértésnek vagy az elsőfokú bíróság esetlegesen megalapozatlan vagy téves döntésének a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai közötti korrigálása. Ehhez a fellebbezésnek tartalmaznia kell konkrétan, hogy a fellebbező mit sérelmez, mit tart

jogszabálysértőnek és milyen indokkal az elsőfokú eljárásban, illetve az elsőfokú bíróság döntésében. Nem elegendő ezért a fellebbezésben csupán visszautalni az elsőfokú eljárás során előterjesztett valamely beadvány tartalmára, vagy akként nyilatkozni, hogy a fellebbező az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait fenntartja (hasonlóan: BDT2021. 4397.) Következésképpen az elsőfokú eljárásban előadott, de a fellebbezésben külön meg nem jelölt hivatkozások a másodfokú eljárásban nem voltak vizsgálhatók.

[16] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[17] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira és arra, hogy az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben nem hozott döntést – az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkörben eljárva vizsgálta az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelését.

[18] A felperes az adós felszámolási eljárásának megszűnését követően előterjesztett keresetében a Cstv. 33/A. § (11) bekezdésére hivatkozva kérte az alperes mint az adós volt vezetője marasztalását a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben hozott ítélet hatályú [Pp. 348. § (2) bekezdés] jogerős bírósági meghagyás alapján, az adóssal szembeni felszámolási eljárásban meg nem térült hitelezői igénye összegében.

[19] A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezte esetén az ügyvezető – jelen esetben az alperes – felelősségét külső hitelezők felé a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a 2006. évi VI. törvény iktatta be a felszámolás (az adós jogutód nélküli megszűnése) esetére a Cstv. rendelkezései közé akként, hogy az igényérvényesítés speciális módon kétlépcsőben történhet: először a felszámolási eljárás alatt megállapítási kereset [Cstv. 33/A. § (1) bekezdés] előterjesztésével, majd ennek eredményessége után – az adós törlését követően – a hitelezők által a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti külön marasztalási kereset előterjesztésével. A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) hatálybalépésével a Gt. – a fentebb hivatkozott rendelkezéseivel együtt – 2014. március 15. napjától hatályon kívül helyezésre került, de a Ptk. 3:118. §-a továbbra is együttesen alkalmazandó a Cstv. 33/A. § rendelkezéseivel, és továbbra is két perben (megállapítási és azt követő marasztalási per) történhet a vezetővel szembeni igényérvényesítés [Cstv. 33/A. § (14) bekezdés].

[20] A vezetői felelősséggel kapcsolatos fent említett speciális kétlépcsős igényérvényesítés jelentősége – mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott – az, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti ún. megállapítási perben kerül megállapításra a vezető felelősége az adós gazdálkodó szervezetben az általa okozott vagyonszőkenésért vagy más, a hitelezők követelésének kielégítését megghiúsító magatartásáért, ezek összecszerúságát is megjelölve: ezek tényállási elemeként a bíróság vizsgálja, hogy az adós

mikor került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, ezt követően az alperesi vezető milyen, a hitelező érdekét sértő adósi vagyont csökkentő magatartást tanúsított, és e magatartással okozati összefüggésben az adós vagyona milyen mértékben csökkent, vagy más okból a hitelező követelésének teljes kielégítése milyen mértékben hiúsulhat meg. A megállapítási perben hozott ítélet Pp. 360. § (1) bekezdésében foglalt anyagi jogerő hatása miatt a marasztalási perben már nem vitatható, így nem vitathatóak a megállapítási perben vizsgált tényállási elemek sem.

[21] A marasztalási perben szükséges három együttes feltétel – az eredményes megállapítási per, a felszámolás befejeződése, és kielégítetlenül maradt hitelezői igény – fennállta esetén a marasztalás tárgyában született bírósági határozatok is szűken határozzák meg az e perben vizsgálható kérdésköröket. A vezető tisztségviselő kártérítési felelősségének megállapítását követő marasztalási perben kizárólag az vizsgálandó, hogy az adós vagyonából ki nem elégíthető és a marasztalási per tárgyává tett felperesi hitelezői igények együttes összege meghaladja-e a megállapítási perben meghatározott összeget (BDT2016. 3467., Debreceni Ítéltábla Gf.30237/2014/6. és Gf.III.30.109/2016/3., Pécsi Ítéltábla Gfv.IV.30.137/2013/6).

[22] A megállapítási perben hozott jogerős döntés tehát a bíróságot köti, attól eltérni nem lehet. Ezért az alperes védekezésében felhozott körülmények (fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte, hitelezői érdekek figyelembevétele) nem voltak vizsgálhatók, mivel azok a megállapítási per tárgyát képezhették volna. Az adós vezető tisztségviselője felelősségének megállapítására vonatkozó jogerős bírósági meghagyást követően már ismételten nem tehető vitássá és nem értékelhető a felelősség megállapításának mellőzésére irányuló védekezés. Az alperes által a fellebbezésben felhozottak ezért nem adhatnak alapot arra, hogy az adóssal szembeni felszámolási eljárásban meg nem térült hitelezői igény megfizetésének kötelezettsége alól mentesüljön. Az alperes a marasztalását pedig más okból nem vitatta, így az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a marasztalás feltételeire vonatkozó megállapítását a Pp. 370. § (1) bekezdésére figyelemmel nem bírálhatta felül.

[23] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[24] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesnek a jogi képviselővel felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint megállapítható, de a felszámítottnál nem magasabb összegű [Pp. 82. § (3) bekezdés] jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségét.

[25] A feleket az ügyben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés v) pontja szerint illető tárgyi költségfeljegyzési jog ellenére előzetesen megfizetett 48 000 forint és további 641 016 forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles viselni. Az Itv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illeték alapja ugyanis a fellebbezésben vitássá tett 8 612 706 forint, mivel a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási perben – ellentétben az annak előfeltételét képező, Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perrel [1/2013. (II.18.) Polgári jogegységi határozat] – meghatározható

a pertárgy értéke, az a Pp. 21. § (1) bekezdése értelmében a keresetben a felszámolási eljárásban meg nem térülteként megjelölt követelés összege.

Szeged, 2024. június 20.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.

a tanács elnöke

Dr. Tolna András s.k.

előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.

táblabíró